

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.014.03.2021

Pan
Waldemar Chmiel
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Komprachcicach
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Komprachcicach
ul. Ks. Prał. B. Bilińskiego 2; 46-070 Komprachcice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/084 - Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez podmioty samorządowe województwa opolskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komprachcicach ¹ , ul. Ks. Prał. B. Bilińskiego 2, 46-070 Komprachcice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Chmiel, Kierownik GOPS ² , od dnia 2 listopada 2004 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawdliwość i skuteczność działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych 2. Prawdliwość sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ³
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. (I połowa), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem dotyczących zakresu kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Grażyna Stalska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/63/2021 z 22 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: GOPS.

² Dalej: Kierownik.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm. Dalej: ustawa o alimentach.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że jednostka kontrolowana podejmowała działania w celu egzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych, które jednakże były nieskuteczne. W latach 2019-2021 (I półrocze) skuteczność ta liczona od stanu należności funduszu alimentacyjnego wyniosła bowiem odpowiednio 0,3% w 2019 r., 1,8% w 2020 r. i 1% w I półroczu 2020 r.

Wpływ na powyższą sytuację miał brak niezwłocznego podejmowania przez kontrolowaną jednostkę działań wobec dłużników alimentacyjnych, który stwierdzono w blisko 65% zbadanych spraw.

Przypadki podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych po ponad 200 dniach od uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego dotyczyły zarówno przypadków, dla których GOPS stanowił organ właściwy dłużnika⁶, jak i przypadków, w których stanowił on organ właściwy wierzyciela⁷ i jednocześnie OWD (w jednym z przypadków stwierdzono podjęcie wymaganych działań dopiero po upływie 254 dni od uprawomocnienia się ww. decyzji).

Wzywanie dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego również odbywało się ze zwłoką, którą stwierdzono w siedmiu z 17 objętych szczegółowym badaniem sprawach (w skrajnym przypadku zwłoka w podjęciu takich działań wyniosła 234 dni).

Stwierdzono również zaniechanie podejmowania przez GOPS działań mogących mieć wpływ na poprawę skuteczności egzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych, w szczególności w latach 2019-2021 (I półrocze) zaniechano informowania powiatowego urzędu pracy⁸ o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, jak też w uzasadnionym przypadku, nie został złożony do starosty wniosek o zatrzymanie prawa jazdy.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła rzetelność sporządzania w latach 2019-2021 (I półrocze) sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o alimentach. Stosowany w GOPS system kontroli zarządczej nie zapewniał w sposób racjonalny prawidłowości sporządzania takich sprawozdań. Nieprawidłowości dotyczyły bowiem zarówno liczby dłużników alimentacyjnych, liczby wniosków i wydanych decyzji, liczby działań podejmowanych wobec dłużników, jak i kwot należności od dłużników alimentacyjnych wykazywanych w tych sprawozdaniach.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono przypadki przyjmowania przez GOPS wniosków o przyznanie osobie uprawnionej świadczenia bez wymaganego załącznika oraz nierzetelnego prowadzenia ewidencji działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: OWD.

⁷ Dalej: OWW.

⁸ Dalej: PUP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawdliwość i skuteczność działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

1.1. Wójt Gminy Komprachcice¹⁰ upoważnił Kierownika do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

(akta kontroli str. 35-38, 132)

W latach 2019-2021 (I półrocze) wysokość wypłaconych przez GOPS świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 383,8 tys. zł, a od powstania ww. funduszu 1 373,1 tys. zł¹¹.

(akta kontroli str. 135)

W latach 2019-2021 (I półrocze) wysokość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych wyniosła 44,2 tys. zł z tytułu należności głównej i 42 tys. zł z tytułu odsetek, a od powstania funduszu alimentacyjnego odpowiednio 168,6 tys. zł i 91 tys. zł.

(akta kontroli str. 136)

Skuteczność dochodzenia zwrotu należności funduszu alimentacyjnego dłużników alimentacyjnych¹² wyniosła 3,8% w 2019 r., 26% w 2020 r. i 38,2% w I półroczu 2021 r. Skuteczność ta liczona od stanu należności funduszu alimentacyjnego bez uwzględnienia świadczeń nienależnie pobranych wyniosła odpowiednio 0,3%, 1,8% i 1%. Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z ww. funduszu bez uwzględnienia świadczeń nienależnie pobranych na 31 grudnia 2019 r. i 2020 r. oraz na 30 czerwca 2021 r. wyniósł wg ewidencji księgowej jednostki odpowiednio 1 367,7 tys. zł, 1 494,9 tys. zł i 1 373,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 137-140)

Kierownik wyjaśnił, że w latach 2019-2021 (I półrocze) na 32 dłużników w kontrolowanym okresie na wywiad alimentacyjny zgłosiło się 12 dłużników, oświadczenia majątkowe złożyło 12 dłużników, pozyskano informacje o 10 dłużnikach od pracowników socjalnych, zobowiązano dwóch dłużników do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotni poszukujący pracy, wszczęto postępowania wobec ośmiu dłużników alimentacyjnych uchylających się od zobowiązań, wydano cztery decyzje o uznaniu dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, w sprawie dziewięciu dłużników złożono wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo kreślone w art. 209 par. 1 Kodeksu Karnego.

Ponadto Kierownik wskazał, jako działania podjęte w celu zwiększenia skuteczności dochodzenia zwrotu należności od dłużników alimentacyjnych, coroczne szkolenia z ww. tematyki, w których udział brali pracownicy GOPS zajmujący się realizacją zadań objętych kontrolą NIK.

W sprawie natomiast działań, które mogłyby się przyczynić do zwiększenia skuteczności dochodzenia należności od dłużników alimentacyjnych Kierownik wyjaśnił: *w mojej ocenie ściągalność należności może się zwiększyć, jeżeli*

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dalej: Gmina.

¹¹ W poszczególnych latach odpowiednio: 2019 r. – 107,5 tys. zł i 1 367,7 tys. zł, 2020 r. – 95,9 tys. zł i 1 494,9 tys. zł, 2021 r. (I półrocze) – 39,9 tys. zł i 1 373,1 tys. zł.

¹² Liczona od rocznych wypłat z funduszu alimentacyjnego.

wszystkie podmioty będą ściśle współpracować, tj. organy wierzyciela i dłużnika, komornicy, sądy, prokuratura, urzędy pracy i starostowie (...) Skuteczność egzekucji zależy w głównej mierze od sytuacji materialnej dłużnika, a także, a może przede wszystkim od jego uczciwości. Jeżeli ukrywa on swój majątek, przenosi go na inne osoby, podejmuje pracę na czarno to komornik nie jest w stanie odzyskać alimentów (...). Należy podkreślić rolę pracodawców (...) zdarzają się tacy pracodawcy, którzy pomagają ukrywać dochody (...).

(akta kontroli str. 61, 63-64, 81, 83, 380-381)

W GOPS w latach 2019-2021 (I półrocze) nie prowadzono kontroli zewnętrznych i audytów wewnętrznych, dotyczących działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kierownik przeprowadził natomiast w ww. okresie dwie kontrole wewnętrzne (odpowiednio w lutym 2019 r. i listopadzie 2020 r.), w trakcie których stwierdzone zostały uchybienia, polegające w szczególności na braku podpisu na dokumentach lub braku daty wpływu dokumentu. Braki te zostały uzupełnione w trakcie prowadzonych kontroli.

(akta kontroli str. 5-8, 64-65, 67-70)

1.2. W latach 2019-2021 (I półrocze) do GOPS nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego od osoby uprawnionej lub przedstawiciela takiej osoby.

Informacja o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o alimentach, skierowana m.in. do osób uprawnionych do alimentów, zamieszczona została na stronie internetowej Urzędu Gminy w Komprachcicach. Kierownik wyjaśnił, że informacje w tym zakresie są przekazywane również *poprzez gazetkę gminną Wieści, pracowników socjalnych, darmową pomoc prawną, a przy wydawaniu decyzji odmownych wnioskodawca otrzymuje informację, że ma Pani możliwość złożenia wniosku do organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.*

(akta kontroli str. 61, 65, 276-277, 281)

1.3. W związku z brakiem złożenia do GOPS w latach 2019-2021 (I półrocze) wniosków, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o alimentach, kontrolowana jednostka nie występowała do OWD z wnioskami, o których mowa w art. 3 ust. 5 pkt 1 tej ustawy.

(akta kontroli str. 65)

1.4. W latach 2019-2021 (I półrocze) nie wystąpiły przypadki umieszczenia osób uprawnionych w pieczy zastępczej.

(akta kontroli str. 62, 65)

1.5. W kontrolowanej jednostce prowadzony był (w arkuszu Excel) rejestr przyznanych świadczeń z podziałem na takie, dla GOPS był OWW i OWD oraz OWW. W latach 2019-2021 (I półrocze) w GOPS wydano 28 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego. W 13 przypadkach GOPS stanowił OWD i OWW, w pozostałych 15 przypadkach - wyłącznie OWW.

(akta kontroli str. 66, 141-142, 378)

1.6. Badaniem w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, dla których GOPS stanowił wyłącznie OWW, objęto piętnaście spraw (100%), w tym dziewięć dotyczących decyzji o przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie zasiłkowym 2019/2020 i sześć w okresie 2020/2021.

W wyniku badania ustalono, że we wszystkich sprawach, zarówno dłużnikom, jak i OWD przekazywano wymagane informacje, o których mowa w art. 27 ust. 7 i 7a ustawy o alimentach. W sześciu przypadkach pracownicy GOPS przekazali informacje OWD w terminie do siedmiu dni od daty uprawomocnienia się decyzji

o przyznaniu świadczenia, a w pozostałych dziewięciu przypadkach - w terminie od dziewięciu do 254 dni od ww. daty. W 13 przypadkach pracownicy GOPS przekazali informacje dłużnikowi w terminie do siedmiu dni od daty uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu świadczenia, a w pozostałych dwóch - po odpowiednio 10 i 25 dniach od ww. daty.

Przypadki zwłoki w przekazywaniu informacji OWD i dłużnikom opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 193-212)

1.7. Badaniem w zakresie obowiązku przekazywania informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej objęto pięć przypadków dotyczących dłużników o najwyższych kwotach zobowiązań, dla których GOPS stanowił OWW. Zadłużenie ww. dłużników według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosiło wraz z odsetkami łącznie 362,4 tys. zł (od 27,1 tys. zł do 150,1 tys. zł). Ustalono, że we wszystkich zbadanych przypadkach, tj. zaległości powstałych za okres dłuższy niż sześć miesięcy, informacje, o których mowa w art. 8a ustawy o alimentach, zostały przekazane do wszystkich sześciu biur informacji gospodarczej¹³.

(akta kontroli str. 123-131, 147-187)

1.8. Według danych systemu Nemezis¹⁴ liczba dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 66 i wzrosła do 69 wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

W systemie tym ujętych było 10 dłużników alimentacyjnych z zerowym saldem zadłużenia na koniec roku 2019 i 2020.

Według prowadzonego w GOPS w formie elektronicznej (arkusz kalkulacyjny Excel) rejestru dłużników, liczba dłużników na dzień kontroli NIK wynosiła 32, w tym dla 17 dłużników GOPS stanowił wyłącznie OWD. Stan liczby dłużników, dla których GOPS stanowił wyłącznie OWD wynosił na dzień 1 stycznia 2019 r. 16 osób i wzrósł na koniec 2019 r. do 17 osób. Stan ten nie uległ zmianie do końca I półrocza 2021 r. Według sprawozdań FA i innych sporządzonych przez GOPS dla celów kontroli NIK zestawień wynikało, że liczba dłużników alimentacyjnych w 2019 r. wynosiła 64 i wzrosła do 72 na 31 grudnia 2020 r. oraz utrzymywała się na tym poziomie w I półroczu 2021 r.

Według danych ewidencji księgowej liczba dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 56 i wzrosła do 59 wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019 r. ujęto jako dłużnika alimentacyjnego osobę zmarłą, o czym GOPS został poinformowany w lipcu 2019 r.

W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2020 r. również ujęto jako dłużnika alimentacyjnego osobę zmarłą, o czym GOPS został poinformowany w sierpniu 2020 r.

W trakcie kontroli NIK ustalono, że liczba dłużników alimentacyjnych, których zobowiązania stanowią należności GOPS wynosiła 56 osób na 1 stycznia 2019 r., 55 osób na 31 grudnia 2019 r. oraz 57 osób na 31 grudnia 2020 r. i 30 czerwca 2021 r.

¹³ 1/ Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A., Plac Europejski 2, 00-844 Warszawa; 2/ BIG InfoMonitor S.A., ul. Z. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa; 3/ Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A., ul. Lublańska 38, 31-476 Kraków; 4/ Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. ul. Danuty Siedzikówny 12, 51-214 Wrocław; 5/ ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A., Aleje Jerozolimskie 100, 00-807 Warszawa; 6/ Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej SA, ul. Poleska 44, 25-325 Kielce.

¹⁴ System informatyczny użytkowany w GOPS do obsługi zagadnień związanych z Funduszem Alimentacyjnym. Według informacji producenta Nemezis jest programem wykorzystywanym przez Ośrodki Pomocy Społecznej do realizacji zadań zawartych w przepisach o funduszu alimentacyjnym, program posiadał aktualne świadectwo zgodności wydawane przez Departament Informatyki MRPIPS i umożliwiał współpracę z platformą Emp@tia.

Liczba wszystkich dłużników w Gminie Komprachcice (zarówno OWW/OWD, jak i wyłącznie OWD) wynosiła odpowiednio 72 osoby na 1 stycznia i 31 grudnia 2019 r. oraz 74 osoby na 31 grudnia 2020 r. i 30 czerwca 2021 r.

Nierzetelność danych w zakresie liczby dłużników alimentacyjnych wykazanych w sprawozdaniach FA oraz nierzetelność danych ewidencji księgowej w tym zakresie opisano szczegółowo w obszarze 2 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 12, 28, 188, 213-215, 216-272, 282-285, 365-366, 377, 427-428)

Według ewidencji GOPS, wobec dłużników alimentacyjnych podjęto w latach 2019-2021 r. (I półrocze) m.in. następujące działania:

- informacje o dłużnikach przekazano do biura informacji gospodarczej¹⁵,
- w sprawie dłużników wystąpiono do organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o poinformowaniu o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności¹⁶,
- w sprawie dłużników otrzymano od organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne informacje o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności¹⁷,
- dłużników objęto wnioskiem do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego (lub jego wszczęcie)¹⁸,
- w sprawie dłużników wydano decyzje o uznaniu za dłużnika alimentacyjnego uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych¹⁹,
- dłużników²⁰ objęto wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny²¹,
- wszczęto postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych²²,
- w sprawie dłużników przekazano komornikowi sądowemu informacje pochodzące z rodzinnego wywiadu środowiskowego mające wpływ na egzekucję²³,
- wydano decyzje o uznaniu za dłużnika alimentacyjnego uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych²⁴,
- przeprowadzono wywiad alimentacyjny²⁵.

(akta kontroli str. 188-189)

Przeprowadzona na podstawie badanej próby spraw²⁶ weryfikacja danych o podjętych działaniach, wykazała przypadki przedstawiania nierzetelnych danych w tym zakresie, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

1.9. Według danych pochodzących z rejestrów GOPS, wobec dłużników alimentacyjnych podjęto 155 działań w 2019 r., 168 w 2020 r. i 79 w I półroczu 2021 r. Z ogólnej liczby 402 podjętych działań w latach 2019-2021 (I półrocze) 345 działań (85,8%) polegało na przekazywaniu informacji do sześciu biur informacji gospodarczej. Ponadto 13 działań (3,2%) dotyczyło przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, następnych 13 działań (3,2%) dotyczyło odebrania od dłużnika oświadczenia majątkowego, 10 działań (2,5%) dotyczyło przekazania komornikowi sądowemu informacji pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego mających wpływ na egzekucję, a dziewięć działań (2,2%) dotyczyło złożenia

¹⁵ Dotyczy 16 dłużników w 2019 r. oraz 18 w latach 2020-2021.

¹⁶ Dotyczy 16 dłużników w 2019 r. oraz 18 w latach 2020-2021.

¹⁷ Dotyczy 16 dłużników w 2019 r. oraz 18 w latach 2020-2021.

¹⁸ Dotyczy 16 dłużników w 2019 r. oraz 15 w 2020 r.

¹⁹ Dotyczy 14 dłużników w 2019 r. oraz 15 w 2020 r.

²⁰ Dotyczy trzech dłużników w 2019 r. oraz pięciu w 2020 r.

²¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 1444, ze zm.

²² Dotyczy czterech dłużników w 2020 r.

²³ Dotyczy trzech dłużników w latach 2019-2020 i czterech dłużników w 2021 r.

²⁴ Dotyczy trzech dłużników w latach 2019 r. i pięciu dłużników w 2020 r.

²⁵ Dotyczy jednego dłużnika w 2019 r., ośmiu dłużników w 2020 r. i trzech w 2021 r.

²⁶ Siedem spraw, dla których GOPS stanowił OWW/OWD i 10 spraw, dla których GOPS stanowił OWD.

wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego. Pozostałe działania miały charakter jednostkowy. Nie podejmowano natomiast działań polegających na informowaniu PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, złożeniu wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika oraz wystąpieniu z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób.

W badanym okresie wystąpił jeden przypadek, w którym dłużnik częściowo spłacił zadłużenie w wyniku wpłaty własnej, a liczba dłużników, od których wyegzekwowano część zadłużenia w toku egzekucji komorniczej wyniosła 11 osób w latach 2019-2021 i 12 osób w I półroczu 2021 r.

(akta kontroli str. 190-192, 286)

W latach 2019-2021 (I półrocze) w GOPS faktyczna liczba dłużników, których zobowiązania stanowiły należności tej jednostki zwiększyła się o jedną osobę. Również o jedną osobę wzrosła liczba dłużników, dla których GOPS stanowił wyłącznie OWD. Struktura przyczynowa zmian liczby dłużników przedstawiała się następująco:

- nastąpił wzrost liczby dłużników o trzy osoby w związku z nowymi wnioskami wierzycieli oraz o jedną osobę dłużnika, dla którego GOPS stanowił wyłącznie OWD,

- nastąpił spadek liczby dłużników o dwie osoby w związku z ich śmiercią.

Spadek liczby dłużników w związku z ich śmiercią oraz wygasłych należności ww. dłużników został uwzględniony w prowadzonej ewidencji księgowej dopiero w lipcu 2021 r., tj. w związku z ustaleniami kontroli NIK, co opisano w obszarze 2 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 190-192, 282-286, 377)

1.10. Badaniem prawidłowości podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych objęto postępowania wobec siedmiu dłużników, dla których GOPS w latach 2019-2021 (I półrocze) stanowił jednocześnie OWW i OWD (100% takich spraw prowadzonych w związku z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego w ww. okresie), a także wobec dziesięciu dłużników, dla których GOPS stanowił wyłącznie OWD (58,8% takich spraw).

W wyniku badania stwierdzono, że wywiady alimentacyjne i odbiór oświadczeń majątkowych od dłużników zostały rzetelnie udokumentowane.

W badanej próbie postępowań nie stwierdzono korzystania w latach 2019-2021 (I półrocze) z wywiadów środowiskowych, wydano cztery decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w ośmiu przypadkach złożono wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego.

Stwierdzone przypadki, gdzie czynności wobec dłużników były podejmowane ze zwłoką lub ich nie podejmowano opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 141-142, 367, 381-384, 387, 434-454, 429, 464-471, 479-509)

1.11. Badanie próby wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego dotyczących ośmiu spraw wykazało, że we wszystkich badanych sprawach GOPS, jako OWW, dołączał ostateczne decyzje w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 443-362, 368-374)

1.12. W przypadku wszystkich pięciu wydanych w latach 2019-2021 (I półrocze) decyzji o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych stwierdzono, że decyzje te przesyłano listem poleconym, a w przypadku jej zwrócenia na przesyłce znajdowały się adnotacje odzwierciedlające wszystkie

czynności związane z doręczeniem przewidziane m.in. w art. 44 ustawy z dnia 14 czerwca 1964 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁷.

(akta kontroli str. 380-381, 387, 478)

1.13. W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS nie występował z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób. We wszystkich badanych sprawach, w których GOPS stanowił OWW/OWD nie stwierdzono dołączenia do wniosku o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego załącznika: pn. *Oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny*.

(akta kontroli str. 385-386)

Na stronie internetowej Urzędu Gminy Komprachcice²⁸ brak było informacji o możliwości występowania osób uprawnionych z powództwem o zasądzenie alimentów od innych osób niż dłużnik alimentacyjny. Kierownik wyjaśnił: *odnosząc się do kwestii informowania o możliwości występowania osób uprawnionych z powództwa o ustalenie alimentów od innych osób niż dłużnik alimentacyjny, pracownik w trakcie przyjmowania wniosku ustnie informował o takiej możliwości, a także o możliwości skorzystania z porady prawnika w punkcie bezpłatnej porady prawnej. Ponadto osoby te lub przedstawiciele prawni często korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, gdzie też informowani są przez pracowników socjalnych o takich możliwościach*.

(akta kontroli str. 275-281, 457, 462)

1.14. W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS skierował dziesięć zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa tzw. niealimentacji. W czterech przypadkach postępowania zostały umorzone z powodu braku znamion czynu zabronionego, a w jednym - zapadł wyrok uznający dłużnika za winnego przestępstwa z art. 209 § 1 ustawy Kodeks karny i wymierzający mu karę sześciu miesięcy ograniczenia wolności oraz zobowiązujący dłużnika do wykonywania kontrolowanej, nieodpłatnej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin miesięcznie. W przypadku pozostałych zawiadomień postępowania w dalszym ciągu trwały lub zostały zawieszone.

W wyniku szczegółowego badania pięciu tego rodzaju spraw stwierdzono, że we wszystkich przypadkach złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji zostało poprzedzone postępowaniem i wydaniem ostatecznej decyzji w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 287-337, 363-364, 429- 433)

1.15. W latach 2019-2021 (I półrocze) dwaj dłużnicy alimentacyjni ujęci w ewidencji GOPS przebywali w zakładach karnych.

W sprawie dłużnika alimentacyjnego K.L. GOPS w grudniu 2017 r. złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a wszczęcia dochodzenia w tej sprawie odmówiono w styczniu 2018 r. W związku z uzyskaniem informacji o pozbawieniu wolności ww. dłużnika, GOPS skierował w dniu 18 grudnia 2019 r. pismo do Aresztu Śledczego w Opolu w sprawie udzielenia informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, w tym m.in. o możliwości zatrudnienia dłużnika lub poinformowania o przyczynie braku jego aktywizacji zawodowej. W odpowiedzi z 27 grudnia 2019 r. pracownik Aresztu Śledczego poinformował, że dłużnik był zatrudniony odpłatnie w Zakładzie Karnym w Kluczborku w okresie od 2 sierpnia do 9 grudnia 2019 r., w Oddziale

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 735.

²⁸ W BIP, w zakładce dotyczącej GOPS.

Zewnętrznym Aresztu został osadzony w dniu 10 grudnia 2019 r. i nie jest zatrudniony oraz, że w przypadku pozytywnej opinii lekarza medycyny pracy skazany prawdopodobnie będzie przewidziany do zatrudnienia odpłatnego poza terenem Oddziału Zewnętrznego (...), a koniec kary przypada na 27 lipca 2020 r. Następnie GOPS w ww. sprawie skierował w dniu 12 maja 2020 r. pismo do Zakładu Karnego nr 2 w Strzelcach Opolskich, na które otrzymał odpowiedź w dniu 22 maja 2020 r. informującą o opuszczeniu przez dłużnika jednostki penitencjarnej.

W sprawie dłużnika alimentacyjnego P.T., w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie uznania go za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, GOPS w dniu 9 czerwca 2020 r. zwrócił się do komornika sądowego o udzielenie informacji, czy ww. dłużnik w okresie ostatnich sześciu miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty ustalonych alimentów. W odpowiedzi, która wpłynęła do GOPS 12 czerwca 2020 r., kancelaria komornicza poinformowała, że 5 czerwca 2020 r. uzyskała informację z Komisariatu Policji w Niemodlinie o pobycie ww. dłużnika w Areszcie Śledczym w Opolu od 13 marca 2020 r. W dniu 12 czerwca 2020 r. GOPS wysłał do ww. aresztu pismo w sprawie udzielenia informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, w tym m.in. o możliwości zatrudnienia dłużnika lub poinformowania o przyczynie braku jego aktywizacji zawodowej. Odpowiedzi na ww. pismo udzielił 29 czerwca 2020 r. pracownik Zakładu Karnego w Sierakowie Śląskim, który poinformował, że koniec kary osadzonego przypada na 10 lipca 2020 r. oraz, że osadzony nie jest zatrudniony odpłatnie, gdyż zakład karny ze względu na stan epidemii nie dysponuje żadnymi etatami zarówno wewnątrz jednostki, jak i u kontrahentów zewnętrznych.

(akta kontroli str. 77-80, 339-342, 437)

1.16. W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS nie umarzał należności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy o alimentach. W ww. okresie nie wpłynęły wnioski o umorzenie należności, odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty.

(akta kontroli str. 338, 379)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych przekazywano OWD ze zbędną zwłoką, co stanowiło naruszenie art. 35 § 1 i 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Zgodnie z tym przepisem organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane zaś sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

Spośród 15 zbadanych spraw zwłokę w tym zakresie stwierdzono w dziewięciu przypadkach (60%), przy czym w pięciu z nich wynosiła ona od 219 do 254 dni²⁹. Przypadki zwłoki w przekazywaniu informacji dłużnikom stwierdzono natomiast w dwóch przypadkach (13%), w których informacje takie przekazano po upływie 10 i 25 dni od daty uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu świadczenia.

(akta kontroli str. 193, 208-212)

²⁹ Dotyczy decyzji: GOPS.530.5.FA.2020, GOPS.530.8.FA.2020, GOPS.530.9.FA.2020, GOPS.530.13.FA.2020, GOPS.530.17.FA.2020.

Kierownik wyjaśnił, że jedną z głównych przyczyn podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych ze zwłoką była sytuacja kadrowa, w tym w szczególności zmieniająca się kadra oraz długotrwałe zwolnienia lekarskie pracowników.

(akta kontroli str. 455, 459)

2. W latach 2019-2021 (I półrocze) czynności wobec dłużników alimentacyjnych podejmowano ze zwłoką.

Spośród zbadanych spraw dotyczących 17 dłużników alimentacyjnych zwłokę w podejmowaniu działań stwierdzono w odniesieniu do 11 dłużników (64,7 %).

Przypadki te dotyczyły w szczególności:

- wzywania dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego odpowiednio po upływie od 101 do 234 dni³⁰ od daty uprawnomocnienia się decyzji w sprawie przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego i/lub daty wysłania wniosku do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego bądź o jego wszczęcie,
- ponownego wezwania dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego po upływie od 91 do 208 dni³¹ od poprzedniego wezwania na wywiad, na który dłużnik się nie stawiał.

Kierownik wyjaśnił przyczynę braku bezzwłocznego podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych następująco: *chciałbym zaznaczyć, że (...) duży wpływ na zaistniałą sytuację był fakt, że w okresie badanym 2019-2020 i 2021 (I półrocze) była zmieniająca się kadra pracownicza (4 osoby) na przełomie lat 2019/2020 oraz długie okresy przebywania pracowników na zwolnieniu lekarskim. Pierwszy pracownik, który został zatrudniony na miejsce długoletniego pracownika, od dnia 1 czerwca 2019 r. pracował do dnia 16 stycznia 2020 r., od dnia 17 stycznia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. czyli do końca umowy o pracę, przebywał na zwolnieniu lekarskim. Kolejny pracownik, który został zatrudniony na stanowisko referent do spraw funduszu alimentacyjnego został zatrudniony od dnia 4 maja 2020 r. i od 1 czerwca 2020 r. poszedł na długotrwałe zwolnienie lekarskie, ta niedyspozycja do pracy zakończyła się 8 marca 2021 r. W międzyczasie od 31 lipca 2020 r. został zatrudniony pracownik, który pracuje do dnia dzisiejszego. Ww. sytuacja miała ogromny wpływ na brak bezzwłocznego podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Pracownik, który obsługiwał dział funduszu alimentacyjnego w okresach absencji pracowników prowadził jednocześnie sprawy świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, dobrego startu, dodatków mieszkaniowych oraz stypendiów socjalnych.*

(akta kontroli str. 141-142, 367, 382-384, 434-437, 443-454, 464-469, 479-481, 485-490, 497-499, 503-505)

3. W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS nie informował PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, pomimo istnienia przesłanek wskazujących na zasadność podjęcia takich działań, co stwierdzono w pięciu³² spośród siedmiu zbadanych spraw.

Ponadto w przypadku wieloletniego dłużnika alimentacyjnego³³, którego zadłużenie na koniec 2020 r. wynosiło 130 tys. zł i który – na podstawie wydanej decyzji administracyjnej – został uznany za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, a także posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami, nie podjęto działań polegających na wystąpieniu z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o alimentach, w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku

³⁰ D.P. – 234 dni, J.W. – 225 dni, P. Sz. – 211 dni, J.W. – 181 dni i 219 dni, T.B. – 179 i 228 dni, R.G. – 101 dni.

³¹ Ł.O. – 129 dni, P.Z. – 136 dni, R.S. – 91 dni i 208 dni, P.K. – 123 dni i 159 dni.

³² Dłużnicy: D.P., M.B., T.B., P.R., P.Z.

³³ M.B.

zatrudnienia, OWD informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej tego dłużnika. Art. 5 ust. 3b pkt 2 ww. ustawy stanowi, że jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, OWD, po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 141-142, 367, 382-384, 434-437, 443-454, 455-454, 497-499)

W sprawie przyczyny braku podejmowania działań polegających na wystąpieniu z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy Kierownik powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 lutego 2014 r.³⁴, w uzasadnieniu którego stwierdzono m.in., że *środek ten nie jest stosowany automatycznie w sytuacji niewywiązania się z zobowiązań alimentacyjnych, ale wówczas, gdy dłużnik alimentacyjny swoim zachowaniem utrudnia egzekucję lub nie podejmuje żadnej aktywności w celu aktywizacji zawodowej, a proponowane przez właściwe instytucje bez uzasadnionej przyczyny odrzuca. Jeżeli dłużnik alimentacyjny nie jest w stanie wywiązać się z alimentów, ale wykazuje dobrą wolę i współpracuje z właściwymi organami, prawa jazdy nie możemy zatrzymać.*

Kierownik wyjaśnił, że wieloletni dłużnik alimentacyjny³⁵ nie odebrał wezwania na wywiad i nie stawiał się na wywiad, o czym poinformowano Sąd Rejonowy w Opolu.

Wyjaśnił również: (...) *Dzięki współpracy z pracownikiem socjalnym udało nam się ustalić kiedy Pan (...) będzie uchwytany pod wskazanym adresem aby wysłać kolejne wezwanie na wywiad. Pan (...) odebrał wezwanie i stawiał się na wywiad 23.07.2021 r., przedstawił zaświadczenie, że jest osobą zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy. Podczas wywiadu udało nam się ustalić, że w Komprachcicach bywa bardzo rzadko, że od dwóch miesięcy poszukuje pracy w Brzegu. Zobowiązał się, że od miesiąca sierpnia będzie regularnie spłacał zadłużenie ponieważ w sierpniu ma rozpocząć pracę. Ze względu, że nie ma stałego zamieszkania w Brzegu prosił aby korespondencja była nadal kierowana na adres w Komprachcicach (...).*

(akta kontroli str. 455-457, 459-462)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że wskazany w uzasadnieniu Trybunału Konstytucyjnego brak automatyzmu stosowania środka polegającego na złożeniu wniosku o zatrzymanie prawa jazdy, odzwierciedlony został w treści przepisów ustawy o alimentach. Przepisy tej ustawy nakazują bowiem zastosowanie takiego środka, jedynie w stosunku do osób, które ostateczną decyzją administracyjną zostały uznane za uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych.

W sprawie przyczyny braku podejmowania działań polegających na informowaniu PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych Kierownik wyjaśnił: *nie było bezpośrednich przesłanek, które byłyby konieczne do ww. działań. Dłużnicy, którzy są zarejestrowani w PUP w Opolu podczas przeprowadzanego wywiadu alimentacyjnego nie uchylają się od poszukiwania pracy i zobowiązują się, że szukają pracy na własną rękę. Jest też grupa dłużników, którzy w trakcie wywiadu alimentacyjnego oświadczają, iż mają problemy zdrowotne w związku z czym mają problem z odpowiednim zatrudnieniem wynikającym z ich ograniczeń. Od chwili obecnej będziemy wysyłać prośby o aktywizację zawodową dłużników z naszego terenu zarejestrowanych w PUP w Opolu. W dużym stopniu ograniczony kontakt osobisty z pracownikami PUP w Opolu uniemożliwił działania zmierzające do aktywizacji, a spowodowane było to stanem epidemii Covid-19. Ponadto*

³⁴ Sygn. akt K 23/10.

³⁵ M.B.

z doświadczenia z poprzednich lat można wyciągnąć wnioski, iż dłużnicy uchylają się od podjęcia jakiejkolwiek legalnej pracy. Każde wydane skierowanie z PUP w Opolu do pracy (...) kończyło się odmową przyjęcia pracy.

(akta kontroli str. 559-562)

W informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK Kierownik Referatu Pośrednictwa Pracy PUP w Opolu poinformowała: *osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, które są dłużnikami alimentacyjnymi, dokonując rejestracji w PUP nie informują o fakcie zobowiązania do alimentów (...). Pisma informujące o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego zostają przekazane urzędowi przez organy dłużnika alimentacyjnego po dokonaniu rejestracji przez osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Po uzyskaniu ww. informacji z OWD pracownicy PUP – pośrednicy pracy – wprowadzają do systemu informatycznego SYRIUSZ dane dotyczące faktu pozostawiania przez bezrobotnego lub poszukującego pracy dłużnikiem alimentacyjnym. (...) Pozyskane przez PUP informacje z OWD mają wpływ na przebieg aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej wyłącznie w przypadku posiadania ofert pracy w ramach robót publicznych (...) organizując roboty publiczne podmioty (...) są obowiązane zatrudniać w pierwszej kolejności bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi. W sytuacji, kiedy urząd pracy nie posiada informacji o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego, nie ma możliwości w pierwszej kolejności skierowania wskazanych osób do zatrudnienia w ramach robót publicznych. Składająca informację wskazała również, że na przebieg aktywizacji zawodowej i jej skuteczność ma wpływ wiele czynników, a najistotniejszym czynnikiem są te związane z sytuacją osobistą bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ich motywacja do podjęcia pracy.*

(akta kontroli str. 555-557)

4. Pomimo składania wniosków o przyznanie świadczenia alimentacyjnego, które nie zawierały załącznika, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy o alimentach, GOPS nie wzywał do uzupełnienia braków formalnych i przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na podstawie niekompletnych wniosków.

W dokumentacji badanej próby siedmiu spraw (w których GOPS stanowił OWW/OWD) nie stwierdzono dokumentów pn. *Oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny*³⁶, które powinny stanowić jeden z elementów wniosku.

(akta kontroli str. 85-386)

Kierownik wyjaśnił: *brak oświadczeń wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny, podyktowane jest zwykłym przeoczeniem pracownika, który zajmuje się ww. zagadnieniem. Nadmieniam, iż od nowego okresu zasiłkowego zostaną bezwzględnie wprowadzone jako załącznik do wniosku.*

(akta kontroli str. 457, 462)

5. Weryfikacja informacji o działaniach podjętych w objętych szczegółowym badaniem sprawach³⁷ wykazała przypadki nierzetelności podawanych przez jednostkę danych w tym zakresie. Powyższe świadczyło o braku dochowania należytej staranności przy prowadzeniu ewidencji dłużników i podejmowanych wobec nich działań.

³⁶ Oświadczenie takie, zgodnie z art. 15 ust. 7 ustawy o alimentach, powinno być złożone przez osobę składającą wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej.

³⁷ Siedem spraw, dla których GOPS stanowił OWW/OWD i 10 spraw, dla których GOPS stanowił OWD.

W szczególności, dotyczyło to:

- liczby złożonych w latach 2019-2021 (I półrocze) wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego, która wyniosła 10, a według rejestrów jednostki i składanych wyjaśnień podjęto dziewięć takich działań;

- liczby wydanych w latach 2019-2021 (I półrocze) decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, która wyniosła pięć, a według rejestrów jednostki i złożonych wyjaśnień odpowiednio osiem i cztery.

Liczba dłużników alimentacyjnych w rejestrach GOPS wyniosła odpowiednio 64 i 72 osoby na koniec 2019 i 2020 r, według składanych wyjaśnień 32, a według ustaleń kontroli NIK odpowiednio 72 i 74 osoby.

(akta kontroli str. 64, 188-192, 365-367, 381, 387, 429)

Kierownik wyjaśnił: *jak wykazała kontrola NIK (...) zaciągane dane z programu NEMEZIS do kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych nie są zgodne z rzeczywistością i konieczne są korekty wprowadzania danych „ręcznie”. Sporządzając tabele do celów kontroli trzymaliśmy się danych wygenerowanych w sprawozdaniach za badany okres. Po złożeniu reklamacji do producenta programu NEMEZIS (...) otrzymaliśmy odpowiedź, że program zalicza dane prawidłowo. Będziemy teraz (...) kontrolować przez kolejne miesiące prawidłowość zaciągniętych danych do sprawozdań. Jeżeli podjęte działania nie przyniosą żądanych efektów będziemy rozważać zmianę programu, który ułatwi nam pracę, a dane będą prawidłowo zaczytywane do sprawozdań.*

(akta kontroli str. 457, 462-463)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS realizował zadania w zakresie dochodzenia należności alimentacyjnych. Stwierdzono jednak istotną liczbę przypadków, w których wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych przekazywano OWD po ponad 200 dniach od uprawomocnienia się decyzji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Stwierdzono również inne wyżej opisane przypadki podejmowania wobec dłużników działań bez zachowania zasady niezwłoczności, a także przypadki niezgodnego z przepisami przyjmowania niekompletnych wniosków. Zaniechano również wystąpienia z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy oraz informowania PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. O braku należytej staranności w realizacji zadań w zakresie dochodzenia należności alimentacyjnych świadczy także nierzetelne prowadzenie ewidencji działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

OBSZAR

2. Prawidłowość sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o alimentach

Opis stanu faktycznego

2.1. GOPS sporządzał z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych sprawozdania FA, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³⁸.

Badaniem terminowości przekazywania ww. sprawozdań Wojewodzie Opolskiemu objęto sprawozdania za IV kwartał z lat 2019-2020 oraz sprawozdanie za I kwartał 2021 r. Ww. sprawozdania z lat 2019-2020 przekazano 15 stycznia odpowiednio

³⁸ Dz. U. poz. 1812.

2020 r. i 2021 r. oraz 13 kwietnia 2021 r., tj. w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału.

(akta kontroli str. 9-12, 25-34)

2.2. W trakcie kontroli NIK GOPS jako koszty obsługi działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych za lata 2018-2021 (I półrocze)³⁹, wskazał wyłącznie koszty w całości pokryte z dotacji budżetu państwa odpowiednio w kwotach: 4 215 zł (2018 r.), 3 225 zł (2019 r.), 2 876 zł (2020 r.) i 1 197 zł (I półrocze 2021 r.).

Środki te przeznaczono na pokrycie wydatków bieżących, w tym w szczególności na szkolenia pracowników w zakresie funduszu alimentacyjnego, zakup materiałów biurowych i tonerów do drukarek oraz zakup usług pocztowych.

(akta kontroli str. 57, 60)

Kierownik nie dysponował informacjami o całkowitych kosztach poniesionych na obsługę działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz na prowadzone postępowania egzekucyjne (dysponował wyłącznie informacjami o kosztach jednostki ogółem). Powyższe uniemożliwiało ustalenie, w jakim stopniu środki z budżetu państwa pokryły koszty obsługi funduszu alimentacyjnego oraz czy koszty obsługi pokryły dochody Gminy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń w objętym kontrolą okresie.

Kierownik wyjaśnił: *koszty obsługi nigdy nie były przedmiotem mojej analizy, tym bardziej, że nikt tego nie wymagał, a ustawa narzuca realizację tego zadania. Głównymi czynnikami wpływającymi na koszty obsługi są: utrzymanie i wynagrodzenia z pochodnymi pracownika, koszty korespondencji, materiały biurowe. Ponadto pracownik, który realizuje ww. zadanie wykonuje inne czynności wynikające z ustawy (...) Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (...).*

Przeciętna miesięczna kwota zwrotu świadczeń przypadająca na jednego dłużnika⁴⁰ wynosiła 31 zł w 2019 r. i 40 zł w 2020 r.

(akta kontroli str. 72-75)

Wbrew treści art. 31 ust. 5 pkt 7 i 8 ustawy o alimentach sprawozdania FA nie zawierały informacji o kosztach obsługi i prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych, a GOPS nie zgłaszał potrzeby dostosowania funkcjonalności Centralnej Aplikacji Statystycznej⁴¹ do wymogów wynikających z obowiązujących przepisów.

(akta kontroli str. 9-34, 72-74)

Kierownik wyjaśnił: *sprawozdania rzeczowo-finansowe składane przez GOPS do wojewody przez aplikację CAS (centralna aplikacja statystyczna program ministerialny) we wzorach sprawozdań nie przewiduje rubryk, w których ujmowane byłyby koszty obsługi od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych. (...) do dnia dzisiejszego nikt nie żądał powyższych informacji.*

(akta kontroli str. 9-34, 72-74)

2.3. W sprawozdaniach FA nie wykazywano odsetek od zaliczek alimentacyjnych, lecz wyłącznie zwroty odsetek z funduszu alimentacyjnego.

W sprawie wykazywania w ww. sprawozdaniach należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej⁴²

³⁹ Wraz z wynagrodzeniami.

⁴⁰ Łączna kwota zwrotów od dłużników alimentacyjnych w danym roku/12miesięcy/ liczba dłużników.

⁴¹ Dalej: CAS.

⁴² Dz. U. Nr 86 poz. 732 ze zm. Ustawa ta została uchylona z dniem 1 grudnia 2008 r.

Kierownik wyjaśnił: *nie wykazywano odsetek od zaliczek alimentacyjnych. Jedynie zwroty odsetek z funduszu alimentacyjnego były wykazywane. Nie występowało o objaśnienia do Wojewody i Ministra.*

(akta kontroli str. 81, 84)

2.4. Badaniem zgodności danych o kwotach należności i zwrotów wykazanych w sprawozdaniach FA oraz w sprawozdaniach RB-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami objęto sprawozdania za IV kwartał odpowiednio 2019 r. i 2020 r.

Kwoty należności i zwrotów w sprawozdaniu FA za IV kwartał 2019 r. odpowiadały wartościom wykazanym w sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ za tożsamy okres.

W przypadku sprawozdania FA za IV kwartał 2020 r. kwota zwrotów wykazanych w tym sprawozdaniu była tożsama z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu RB-27ZZ.

Kwota należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na ostatni dzień miesiąca w ww. kwartale (tj. na dzień 31 grudnia 2020 r.) wynosiła natomiast wg sprawozdania FA 1 348 389 zł, a wg sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ 1 494 923,95 zł. Powyższe opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 9, 25, 39, 4, 48, 53, 96-120)

2.5. W części F sprawozdań FA za lata 2019-2021 (I półrocze) wykazano zerową liczbę działań wobec dłużników alimentacyjnych, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności, co było niezgodne ze stanem faktycznym i co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 12, 16, 20, 24, 28, 33, 191, 380-381, 387-420)

2.6. Liczba złożonych wniosków, dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz decyzji w sprawach świadczeń ujętych w sprawozdaniach FA z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o alimentach nie były zgodne z danymi z rejestrów GOPS, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

GOPS prowadził ww. rejestry w arkuszach kalkulacyjnych Excel i nie stosował w ww. zakresie systemu Nemezis. Jednocześnie sprawozdania FA były sporządzane z użyciem systemu Nemezis.

(akta kontroli str. 9-29, 141-146, 388-421)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stosowany system kontroli zarządczej nie zapewniał w sposób racjonalny prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Stwierdzono bowiem, że sprawozdania FA i Rb-27ZZ za IV kwartał 2020 r. nie zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i rachunkowym, co świadczy o braku wymaganej rzetelności podejmowanych w tym zakresie działań.

I tak:

a/ należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2020 r. w obu ww. sprawozdaniach wykazano w kwotach nieprawidłowych, co było działaniem nierzetelnym.

Stosownie do treści sprawozdania FA stan należności z ww. tytułu na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosił 1 348 389 zł, a wg sprawozdania Rb-27ZZ i ksiąg

rachunkowych stan należności z tego samego tytułu na ten sam dzień wynosił 1 494 923,95 zł⁴³, tj. był o 146, 5 tys. zł wyższy.

W trakcie kontroli ustalono, że na dzień 31 grudnia 2020 r. faktyczny stan należności z ww. tytułu wyniósł 1 367 201,82 zł.

Stwierdzona w kontroli NIK nieprawidłowość w zakresie stanu ww. należności w księgach rachunkowych została skorygowana przez GOPS poprzez ujęcie w księgach rachunkowych dwóch dowodów księgowych z 2 lipca 2021 r. na kwoty odpowiednio (-)71 421 zł⁴⁴ i (-) 56 301,13 zł⁴⁵.

Powyższe oznacza, że kwota należności na 31 grudnia 2020 r. w sprawozdaniu FA została zaniżona o 18,8 tys. zł, a w sprawozdaniu Rb-27ZZ została zawyżona o 127,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 25, 48, 53, 89-120)

Główna Księgowa GOPS wyjaśniła: *co do rozbieżności między sprawozdaniem Rb-27ZZ a sprawozdaniem rzeczowo-finansowym wyjaśniam, że w księgowaniu nie zostały zdjęte ze stanu zadłużenia dłużników alimentacyjnych, którzy zmarli. Błąd ten został sprostowany w 2021 r. w wysokości 71 421 zł. Pozostała kwota 56 301,13 zł wynika z mylnego księgowania (...).*

(akta kontroli str. 60)

W sprawie sprawozdanie FA za IV kwartał 2020 r. Kierownik wyjaśnił: *przyczyną błędu jaki wystąpił w sprawozdaniu rzeczowo finansowym za IV kwartał 2020 r. był „błąd ludzki”. Wartości w sprawozdaniu są bardzo do siebie podobne i przez omyłkę zostało błędnie sporządzone sprawozdanie, co wykazała obecna kontrola.*

(akta kontroli str. 75)

b/ w części F sprawozdań FA nie wykazywano liczby podejmowanych działań, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1-4 ustawy o alimentach.

W badanej próbie siedmiu spraw, dla których GOPS stanowił OWW/OWD wystąpił przypadek, w którym po przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego oraz odbiorze przez GOPS oświadczenia majątkowego⁴⁶ dłużnik częściowo uregulował swoje zobowiązania.

(akta kontroli str. 9-29, 375-376, 382-384, 388-420)

W sprawie przyczyny wykazywania zerowej liczby takich działań Kierownik wyjaśnił: *rozbieżności w sprawozdaniach, a danymi w dokumentacji źródłowej wynikają z niedoskonałości oprogramowania polegającego na tym, iż przy generowaniu sprawozdania program nie zaczytuje wszystkich danych. Problem ten został zgłoszony do dostawcy oprogramowania. Wyjaśnił również: Program NEMEZIS użytkowany jest od okresu zasiłkowego 2008/2009 i przez okres jednego roku w wersji DEMO. W okresie zasiłkowym 2008/2009 i 2009/2010 Fundusz Alimentacyjny był prowadzony przez Urząd Gminy w Komprachcicach. Zadanie zostało przekazane do GOPS w Komprachcicach w okresie zasiłkowym 2010/2011 wraz z oprogramowaniem. Korzystanie przez GOPS w Komprachcicach z oprogramowania NEMEZIS poprzedzone było wywiadami i opiniami z innych ośrodków pomocy społecznej. Nieprawidłowości w działaniu ww. oprogramowaniu zauważono w trakcie obecnej kontroli (...).*

(akta kontroli str. 66, 72-73, 75)

⁴³ Stan należności wykazany w rozdziale 85502 §0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁴⁴ PK nr 000251/21.

⁴⁵ PK nr 000259/21.

⁴⁶ D.P.

c/ informacje o liczbie dłużników i liczbie działań podejmowanych wobec tych dłużników, wykazane w części F sprawozdań FA były niezgodne ze stanem faktycznym.

Liczba dłużników wykazana w ww. sprawozdaniach wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. i 2020 r. wynosiła odpowiednio 64 i 72, podczas gdy liczba ta, wg ustaleń kontroli, wynosiła odpowiednio 72 i 74 osoby⁴⁷.

Ponadto na podstawie dokumentacji źródłowej z 2020 r. ustalono, że liczba podejmowanych działań wykazana w sprawozdaniach za 2020 r. była niezgodna z danymi dokumentacji źródłowej w tym zakresie, i tak:

- wg ww. sprawozdań przeprowadzono cztery wywiady alimentacyjne, gdy tymczasem w ww. okresie przeprowadzono osiem takich wywiadów,
- wg ww. sprawozdań nie przekazano informacji do biur informacji gospodarczej, pomimo że informacje takie przekazano w ww. okresie 132 razy,
- wg ww. sprawozdań nie przekazano komornikowi sądowemu informacji pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego, gdy tymczasem w ww. okresie przekazano trzy takie informacje,
- wg ww. sprawozdań nie wszczęto postępowań w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, gdy tymczasem w ww. okresie wszczęto ich pięć,
- wg ww. sprawozdań nie wydano decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, gdy tymczasem wydano cztery takie decyzje,
- wg ww. sprawozdań nie złożono wniosku o ściganie dłużnika za przestępstwo niealimentacji, gdy tymczasem złożono w ww. okresie sześć takich wniosków.

(akta kontroli str. 12, 16, 20, 24, 28, 33, 191, 216-272, 282-285, 377, 380-381, 387-420)

Referent ds. świadczeń społecznych, realizująca m.in. zadania w zakresie funduszu alimentacyjnego wyjaśniła: *system Nemezis wymaga ręcznego zliczania podejmowanych działań wobec dłużników i dlatego działania te nie były przez system generowane do sprawozdań, o czym nie wiedziałam do momentu kontroli NIK.*

(akta kontroli str. 12, 422)

d/ w części D1 sprawozdania FA informacje o liczbie złożonych wniosków, dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz liczbie decyzji w sprawach świadczeń były niezgodne z danymi z rejestrów GOPS.

Stwierdzono bowiem, że wg sprawozdań FA w 2019 r. w GOPS jako OWW złożono 12 wniosków o przyznanie świadczenia i wydano 26 decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a w 2020 r. odpowiednio 16 i 27, gdy tymczasem w rejestrach GOPS odnotowano 17 wniosków i decyzji zarówno w 2019 r., jak i 2020 r.

(akta kontroli str. 9-29, 141-146, 388-421)

Referent ds. świadczeń społecznych, realizująca m.in. zadania w zakresie funduszu alimentacyjnego wyjaśniła: *liczba wniosków i wydawanych decyzji z Funduszu Alimentacyjnego w systemie Nemezis nie jest prawidłowo generowana do sprawozdań rzeczowo-finansowych, powyższe wymagało prowadzenia ewidencji wniosków i wydanych decyzji z Funduszu Alimentacyjnego w arkuszu kalkulacyjnym Excel.*

Wyjaśniła również: *do tej pory sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów były*

⁴⁷ W tym dla 17 dłużników GOPS stanowił wyłącznie OWD.

generowane automatycznie i do czasu kontroli NIK nie były wprowadzane korekty ręczne z danych ujętych w arkuszach Excel.

(akta kontroli str. 423-424)

W sprawie mechanizmów kontroli zarządczej stosowanych w GOPS w celu zapewnienia prawidłowości sporządzania ww. sprawozdań FA i Rb 27ZZ Kierownik wyjaśnił: GOPS Komprachcice w kontroli zarządczej nie ujmował w żadnym kontrolowanym roku w planie realizacji celów, zadań i mierników sprawozdawczości w zakresie funduszu alimentacyjnego. W związku z nieprawidłowością w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2020 r. wyjaśniam, że ewidencja wykazana w sprawozdaniu była zgodna z ewidencją księgową, na różnicę między Rb-27ZZ a sprawozdaniem rzeczowo-finansowym składało się niewyksięgowanie ze stanu należności osób, które zmarły oraz mylne PK – korekta księgowania funduszu alimentacyjnego. Sprostowania dokonano w lipcu 2021 r.

(akta kontroli str. 82, 84)

2. W okresie objętym kontrolą GOPS nie uwzględniał w prowadzonej ewidencji księgowej zdarzeń polegających na wygaśnięciu należności w związku ze śmiercią dłużnika alimentacyjnego. Spadek liczby dłużników w związku z ich śmiercią oraz wygasłych należności ww. dłużników został uwzględniony w prowadzonej ewidencji księgowej GOPS dopiero w związku z ustaleniami kontroli NIK.

Stosownie do treści art. 28 ust. 3 ustawy o alimentach, w przypadku śmierci dłużnika alimentacyjnego należności wygasają. Informacja o śmierci dwóch dłużników alimentacyjnych wpłynęła do GOPS odpowiednio 15 lipca 2019 r. i 26 sierpnia 2020 r., a zdarzenia te ujęto w księgach rachunkowych dopiero w dniu 2 lipca 2021 r. Powyższe oznacza, że księgi rachunkowe w tym zakresie były nierzetelne, bo nie odzwierciedlały w okresie od lipca 2019 r. do czerwca 2021 r. stanu rzeczywistego, co było niezgodne z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁸.

Skutkiem powyższej nieprawidłowości było zawyżenie stanu należności w księgach rachunkowych na dzień 31 grudnia 2019 r. o 53 574,18 zł i na dzień 31 grudnia 2020 r. o 71 421 zł.

(akta kontroli str. 89, 282-285)

Główna Księgowa wyjaśniła, że oba pisma Kierownika w sprawie wygaszenia należności ww. zmarłych dłużników alimentacyjnych wpłynęły do Działu Księgowości w październiku 2020 r. oraz, że w związku z pandemią Covid-19 praca w GOPS od połowy października do końca grudnia 2020 r. przebiegała w skróconym czasie czterech godzin dziennie naprzemiennie. Brak bezpośredniej komunikacji między zmianami skutkowało tym, że pominięto ujęcie w księgach rachunkowych wygaśnięcia należności ww. dłużników. W związku z ustaleniami kontroli NIK (lipiec 2021 r.) nieprawidłowości zostały sprostowane w lipcu br.

(akta kontroli str. 425-428)

Kierownik wyjaśnił przyczynę przekazania ww. dokumentów do Działu Księgowości z opóźnieniem wynoszącym do 14 miesięcy następująco: z rozmowy z pracownikiem zajmującym się funduszem alimentacyjnym wynika, że był nieświadomy, że informację o zgonie dłużnika powinien przekazać do działu księgowości.

(akta kontroli str. 457, 463)

⁴⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację przez GOPS obowiązków sprawozdawczych. W latach 2019-2021 (I półrocze) GOPS nierzetelnie sporządzał bowiem sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o alimentach oraz sprawozdania RB-27ZZ w tym zakresie.

Skala tych nieprawidłowości była istotna i obejmowała nieprawidłowości o zasadniczym znaczeniu dla oceny prawidłowości sporządzanych sprawozdań. Nieprawidłowości dotyczyły bowiem zarówno liczby dłużników alimentacyjnych, liczby wniosków i wydanych decyzji, liczby działań podejmowanych wobec ww. dłużników, w tym działań które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności, jak i kwot należności od dłużników alimentacyjnych wykazywanych w tych sprawozdaniach.

Kwoty tych należności zostały zawyżone w sprawozdaniu Rb-27ZZ wg stanu na 31 grudnia 2019 r. o 53,6 tys. zł, a wg stanu na 31 grudnia 2020 r. o 127,7 tys. zł, natomiast w sprawozdaniu FA wg stanu 31 grudnia 2020 r. zostały zaniżone o 18,8 tys. zł. Przyczyną nieprawidłowości polegających na zawyżeniu kwot należności w sprawozdaniu Rb-27ZZ było naruszenie obowiązków wynikających z przepisów o rachunkowości dotyczących prowadzenia ksiąg rachunkowych na bieżąco.

Prawidłowym działaniem kontrolowanej jednostki było natomiast terminowe przekazywanie sprawozdań FA Wojewodzie Opolskiemu

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Niezwłoczne podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych przewidzianych w przepisach ustawy o alimentach.
2. Dochowanie należytej staranności przy prowadzeniu ewidencji działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.
3. Podejmowanie działań w celu zapewnienia kompletności wniosków w sprawach przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
4. Rzetelne sporządzanie sprawozdań RB27-ZZ oraz sprawozdań z realizacji zadań określonych w ustawie o alimentach.
5. Rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie ewidencji należności od dłużników alimentacyjnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

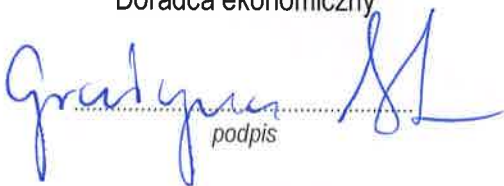
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 27 sierpnia 2021 r.

Kontroler
Grażyna Stalska
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

DIREKTOR
z up.
Janusz Madej
Wicepreztor
Delegatury NIK w Opolu
.....
podpis

